

Dato: 03.09.2018 Referanse 2018/18141

Notat

Til: Rektor

Kopi til:

Fra: HR/HMS-avdelingen

Signatur: NT

Høring på rapport om arealkonsept for NTNU

Det vises til høring om arealkonsept for NTNU i brev av 8.6.2018. HR/HMS-avdelingen har med bakgrunn i sin rolle i organisasjonen drøftet spørsmålene i høringsnotatet. Vi anser HMS-hensyn ivaretatt i Arbeidsmiljøutvalgets svar og vil i dette høringssvaret rette spesielt fokus på sikkerhet og beredskap i campusprosjektet

Hovedknutepunkt

Rapporten anbefaler en sentralisering av noen arealer begrunnet i åpenhet, arealeffektivitet og deling. Blant annet foreslåes ett hovedknutepunkt frem for flere likeverdige knutepunkt, samt samlokalisering av læringsarenaer.

Fra et sikkerhetsmessig standpunkt vil et hovedknutepunkt kunne medføre forhøyet risiko i forhold til terrorhandlinger, spesielt siden et slikt hovedknutepunkt er ment å skulle være offentlig tilgjengelig uten adgangskontroll. Med ett knutepunkt istedenfor flere likeverdige knutepunkt er også faren for en større sammenstimling av mennesker høyere. En slik sammenstimling vil teoretisk kunne være et mer attraktivt mål.

Beredskapsmessig vil et slikt hovedknutepunkt også kunne bli en utfordring hvis en hendelse skulle skje. Med større sammenstimling av mennesker på et sted følger også utfordringer i forhold til evakuering og forflytning, samt ivaretagelse av adkomst for redningsetatene.

Det bør derfor gjøres en særskilt risikovurdering av faren for tilsiktede og utilsiktede handlinger som vil kunne ramme dette hovedknutepunktet hvor man ser på relevante forebyggende tiltak i utformingen av bygningsmassen og utearealene. Slike tiltak kan være å ivareta konseptet «designing out crime» ved å sørge for at utforming av utearealer og bygningsmasse ivaretar blant annet

- a) beskyttelse mot tilsiktede handlinger f.eks. bruk av bil som våpen mot menneskemengder, transport av eksplosiver inn i nærområdet etc.
- b) effektiv og formålstjenlig evakuering samtidig som adkomst for redningsetater sikres

Postadresse 7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 postmottak@ntnu.no	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler Nina Tranø Nina.trano@ntnu.no Tlf: 47289788
Norway	www.ntnu.no			

Ivaretagelse av krav om overordnede beslutninger og valg

NTNUs sikkerhets- og beredskapsarbeid ser ikke ut til å være vurdert som interessant i prosjektet, jf. notat neste punkt.

Betraktninger ikke fanget opp gjennom disse høringsspørsmålene

Vi ønsker å komme med generelle betraktninger knyttet til sikkerhet og beredskap ved NTNU og dets rolle i campusprosjektet.

Det bemerkes at krav innen samfunnssikkerhet og beredskap, jf. Kapittel 4.2 i KDs tildelingsbrev til NTNU for 2018, ikke nevnes i spørsmålet om måloppnåelse og at fagområdet sikkerhet og beredskap ikke synes å være ivaretatt i prosjektsammensetningen.

I «[NTNU campusutvikling – overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse](#)» (dokument «15 171012 ROS-analyse.pdf»), som er grunnlagsdokument for [planprogrammet som var lagt ut til offentlig ettersyn](#), er trusselen for vilde handlinger - herunder sabotasje/terror - ansett som høy, og det er angitt følgende tiltak:

«Avbøtende tiltak

Når det gjelder terrorhendelser med døden til følge, er det ulike typer tiltak som kan redusere skadeomfang. Det er mulig å terrorsikre bygg, som er robust nok til å håndtere bomber mm. Det kan også etableres andre fysiske tiltak, som for eksempel tiltak som hindrer kjøretøy inn på området med mange folk.

Det er viktig å legge til rette for gode rømming- og evakueringsmuligheter, både i inne og utendørs.

Avbøtende tiltak skal sikres i andre planer og faser.

NTNU sine egne beredskapsplaner skal sikre gode rutiner for evakuering og rømming.

Når det gjelder fysiske tiltak i det offentlig rom, som rømming, fysiske hindringer ol., skal dette vurderes i Kvalitetsprogram for offentlige rom og i fremtidige reguleringsplaner.

Det skal i hvert enkelt byggeprosjekt vurderes behovet for terrorsikring.»

Teksten uthevet i bold kursiv gir klare føringer om at campusprosjektet har ansvar for å ivareta disse tiltakene. Campusutviklingen er nå inne i fase 3 – Designe, som varer fra sommeren 2018 til ut 2020. Det er særdeles viktig at NTNU sørger for at sikkerhet og beredskap og prinsippene knyttet til «designing out crime» er ivaretatt i denne fasen. Hvis slike hensyn utelates vil kostnaden med å skulle gjøre nødvendig arbeid på et senere tidspunkt sannsynligvis føre til svært store økte byggekostnader, samt ikke gi optimale løsninger.

I møtet «Beredskapsanalyse NTNU - sentrale samvirkeaktører i Trondheim» - beredskapsmøte med samarbeidspartnere innen sikkerhet og beredskap onsdag 23. juni 2018 – ble NTNU blant annet sterkt utfordret på sitt samfunnsansvar, og ikke minst på det [grunnleggende konseptet «designing out crime»](#) i forbindelse med den pågående utviklingen av campus. Både Trondheim kommune og politiet peker på at NTNU må være mer fremoverlent og ta et større ansvar for å gjøre sitt ytterste for at forutsetningene for god sikkerhet og beredskap skal være tilstede fra starten av og som en del av det daglige virket, ikke som et vedlegg til andre oppgaver og komme som et supplement i ettertid. Ved å sørge for at design og utforming av campus ivaretar konseptet «designing out crime» vil NTNU ta høyde for og demonstrere at ansvar for sikkerhet og beredskap blir ivaretatt også i campusprosjektet.

Rapporten peker på side 36, under Konsekvens av «Åpne grensesnitt: inviter folk inn», på at «Utstrakt åpenhet gir en potensiell sikkerhetsutfordring, både for personell, utstyr og informasjon. Tydelig sonering og etablering av noen konsentrerte knutepunkt vil sentrere hoveddelen av denne utfordringen til enkelte deler av Campus. De praktiske konsekvensene av åpne grensesnitt og adgang til ulike sikkerhetssoner må løses i de konkrete byggeprosjekt.»

Vi kan imidlertid ikke se at sammensetningen av prosjektet eller involvering av fagekspert tar høyde for slik ivaretagelse. Det er foruroligende at sikkerhet i NTNUs visjonsrapport og på innsideområdet til campusutvikling kun er tatt med som del av helse, miljø og sikkerhet, dvs. «safety». Heller ikke på [prosjektets liste over hvem som involveres](#) er fagekspert innen sikkerhet og beredskap nevnt spesifikt. Det nevnes «eksterne rådgivere», men det er ikke angitt om dette også omfatter sikkerhetsekspert.

Det er derfor en klar anbefaling fra sikkerhet og beredskap ved HMS-seksjonen at det vurderes hvordan sikkerhets- og beredskapsarbeidet ved NTNU skal kobles på dette prosjektet. På grunn av prosjektets størrelse vil det være nødvendig å vurdere bruk av både interne og/eller eksterne ressurser. Det kan også være en stor fordel at den etablerte Sikkerhets- og beredskapsmatrisen for NTNU får en rådgivende rolle i arbeidet med å programmere, designe og prosjektere campus som nå skal startes.